

**Szkoła Podstawowa
im. Mikołaja Kopernika
w Iłowie - Osadzie**

**Program
wychowawczo – profilaktyczny**

Rok szkolny 2017/2018

Rok szkolny 2018/2019

Rok szkolny 2019/2020

Wrzesień 2017 rok

Zgodnie z art.26 ustawy z dnia 14 grudnia 2016r. Prawo oświatowe (Dz. U. z 2017r. poz. 59) szkoła podstawowa realizuje program wychowawczo – profilaktyczny obejmujący:

1. treści i działania o charakterze wychowawczym skierowane do uczniów,
2. treści i działania o charakterze profilaktycznym dostosowane do potrzeb rozwojowych uczniów, przygotowane w oparciu o przeprowadzoną diagnozę potrzeb i problemów występujących w danej społeczności szkolnej, skierowane do uczniów, nauczycieli i rodziców.

Wprowadzenie do programu

Wychowanie to wspieranie dziecka w rozwoju ku pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej, które powinno być wzmocnione i uzupełniane przez działania z zakresu profilaktyki dzieci i młodzieży.

Opracowanie niniejszego programu poprzedziło rozpoznanie sytuacji w szkole - diagnoza środowiskowa, za pomocą ankiet przeprowadzonych wśród uczniów, nauczycieli, rodziców, obserwacji, wywiadów. Rozpoznanie to dostarczyło nam szczegółowych informacji na temat środowiska rodzinnego uczniów oraz różnych zagrożeń, ich przejawów, przyczyn i źródeł powstania. Pozwoliło na określenie celów i zadań programu. Program wychowawczo-profilaktyczny skierowany jest do uczniów, nauczycieli, rodziców, pracowników szkoły.

Program obejmuje treści i działania o charakterze wychowawczym skierowane do uczniów, treści i działania o charakterze profilaktycznym dostosowane do potrzeb rozwojowych uczniów, przygotowane w oparciu o przeprowadzoną diagnozę potrzeb i problemów występujących w naszej społeczności szkolnej skierowane do uczniów, nauczycieli, rodziców.

Główne cele programu to:

1. Kształtowanie poczucia tożsamości narodowej, przynależności do społeczności szkolnej, lokalnej, i regionalnej oraz świadomości swoich praw i obowiązków.
2. Kształtowanie właściwych relacji, nawyków kulturalnego zachowania, efektywnej współpracy oraz prawidłowego komunikowania się z rówieśnikami i dorosłymi.
3. Wspieranie dzieci i młodzieży w prawidłowym rozwoju poprzez upowszechnianie wiedzy o bezpieczeństwie oraz kształtowanie właściwych postaw wobec zagrożeń i sytuacji nadzwyczajnych, w tym związanych także z wykorzystywaniem technologii informacyjno-komunikacyjnych.
4. Wspieranie rozwoju intelektualnego, przygotowanie do odbioru dóbr kultury i sztuki, szanowanie dorobku narodowego oraz wartości europejskich przy współpracy z rodzinami uczniów.
5. Kształtowanie właściwych nawyków higienicznych i zdrowotnych, umiejętności dokonywania wyboru zachowań chroniących zdrowie własne i innych ludzi, propagowanie bezpiecznego, zdrowego i ekologicznego stylu życia.

W ramach realizacji celów i zadań szkolnego programu wychowawczo – profilaktycznego będą realizowane ogólnopolskie kampanie i programy profilaktyczne tj.:

- „Zachowaj Trzeźwy Umysł”
- „Trzymaj Formę”
- „Postaw na rodzinę”
- Bezpieczna droga do szkoły
- „Akademia Bezpiecznego Puchatka”
- „Umiem pływać 2016/2017”
- „Cała Polska Czyta Dzieciom”
- Mleko, owoce i warzywa w szkole
- Programy antynikotynowe: „Nie Pal Przy Mnie Proszę”, „Światowy Dzień Bez Papierosa”
- „I Ty możesz zostać św. Mikołajem”
- Ogólnopolskie akcje zbiórki żywności
- Wolontariat
- Szkolne Koło Caritas
- Bezpieczna +
- „Reaguj na przemoc!”

W ramach realizacji celów i zadań szkolnego programu wychowawczo – profilaktycznego będzie kontynuowana współpraca z:

Strażą Pożarną, Poradnią Psychologiczno- Pedagogiczną, Powiatową Stacją Sanitarno-Epidemiologiczną w Działdowie i Policją w zakresie organizowania zajęć profilaktycznych oraz Gminną Komisją Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Gminnym Zespołem Interdyscyplinarnym, Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Sądem Rejonowym, kuratorami sądowymi, Parafią Matki Bożej Królowej Różańca Św. w Iłowie-Osadzie, Caritas Diecezji Toruńskiej.

ROZDZIAŁ I

SZCZEGÓŁOWE ZASADY, KTÓRYMI POWINIEN SIĘ KIEROWAĆ KAŻDY NAUCZYCIEL, WYCHOWAWCA KLASY, RODZICE I UCZNIOWIE.

Nauczyciel powinien:

- Podnosić systematycznie poziom kwalifikacji zawodowych,
- Kierować się dobrem ucznia i służyć mu pomocą
- Zawsze reagować na dostrzeżone dobro i zło
- Przestrzegać zasad zawartych w Statucie Szkoły
- Zachowywać neutralność polityczną w pracy dydaktycznej i wychowawczej
- Zwracać szczególną uwagę na sposób zachowania uczniów w czasie przerw lekcyjnych i dbać o ich bezpieczeństwo
- Zwalczać wszelkie przejawy agresji wśród młodzieży.

Wychowawca p o w i n i e n:

- Tworzyć warunki wspomagające rozwój ucznia.
- Przygotować ucznia do życia w rodzinie i społeczeństwie.
- Rozwijać umiejętności rozwiązywania życiowych problemów przez wychowanka.

Wychowawca w celu realizacji zadań powinien:

- zdiagnozować warunki życia i nauki swoich wychowanków, rozwiązywać trudne sprawy wychowawcze, próbować przeciwdziałać demoralizacji uczniów;
- uwzględniać w programie wychowawczo - profilaktycznym wychowanie prorodzinne, moralne, patriotyczne, ekologiczne, prozdrowotne;
- utrzymywać systematyczny kontakt z innymi nauczycielami w celu koordynacji oddziaływań wychowawczo- profilaktycznych;

- opracować w porozumieniu z uczniami i rodzicami w oparciu o niniejszy program plan wychowawczo-profilaktyczny klasy, który przedstawia rodzicom i uczniom;
- współpracować z rodzicami;
- współpracować z pedagogiem szkolnym, Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną w Działdowie, Policją, Służbą Zdrowia;
- w miarę potrzeb odwiedzać wychowanka w jego miejscu zamieszkania (najlepiej w obecności pedagoga) po uzyskaniu zgody rodziców ucznia;
- śledzić postępy w nauce swoich wychowanków, reagować w przypadku nie realizowania przez uczących nauczycieli zaleceń specjalistów;
- dbać o systematyczne uczęszczanie uczniów na zajęcia;
- udzielać porad w zakresie możliwości dalszego kształcenia się, wyboru zawodu;
- kształtować właściwe stosunki pomiędzy uczniami, opierając je na tolerancji i poszanowaniu godności osoby ludzkiej;
- utrzymywać stały kontakt z rodzicami i opiekunami w sprawach postępu w nauce i zachowaniu się ucznia;
- uczestniczyć w zebraniach z rodzicami, w dniach otwartych szkoły;
- prawidłowo i systematycznie prowadzić dokumentację klasową;
- zapoznać rodziców podczas pierwszego spotkania z obowiązującymi przepisami i wymogami (Statut, WSO, Program Wychowawczo - Profilaktyczny);
- realizować program wychowawczo - profilaktyczny klasy.

Obowiązki rodziców:

- Rodzice mają obowiązek uczestniczyć w zebraniach rodziców zorganizowanych przez wychowawcę klasy lub dyrektora szkoły oraz w prelekcjach poświęconych zagadnieniom wychowawczo -profilaktycznym.
- Mają obowiązek zawiadomienia wychowawcy o nieobecności ucznia, stałego kontaktu z wychowawcą w innych sytuacjach wychowawczych.
- W przypadku zwolnienia ucznia nawet z części zajęć szkolnych rodzic jest zobowiązany do pisemnego usprawiedliwienia tej nieobecności.

- Na bieżąco zgłaszać do wychowawcy lub zespołu wychowawców najdrobniejsze nawet formy przestępczości wśród uczniów.
- W sytuacjach spornych w klasie rodzic zobowiązany jest do zachowania drogi służbowej (wychowawca, pedagog, dyrektor).
- Rodzice ponoszą odpowiedzialność finansową za umyślne zniszczenie i kradzieże dokonane w szkole przez dzieci.
- Rodzic powinien uczestniczyć w pracach, imprezach i uroczystościach na rzecz klasy i szkoły.
- Rodzic powinien zapewnić dziecku wyposażenie w podręczniki, zeszyty i inne przybory szkolne oraz pomagać w zorganizowaniu ich warsztatu pracy w domu.

U c z e ń   p o w i n i e n :

- Zachowywać się z godnością i szacunkiem dla drugiego człowieka przez właściwą postawę, słowo, strój.
- Dbać o estetykę pomieszczeń (sal lekcyjnych).
- Wykazywać życzliwość i pozytywne nastawienie wobec innych.
- Być wrażliwym na krzywdę innych ludzi biednych, samotnych, cierpiących z różnych powodów.
- Dążyć do budowania więzi między pokoleniami (uczeń – nauczyciel, dzieci- rodzice- dziadkowie, osoby starsze).
- Tolerować i szanować poglądy innych ludzi.
- Wykazywać szacunek do Ojczyzny, poznawać jej historię, kulturę i tradycje.
- Być uczciwym, rzetelnym i aktywnym społecznie.
- Nabywać umiejętności obcowania z przyrodą, wykazywać szacunek i odkrywać jej piękno.
- Dążyć do poszukiwania jasnego i pewnego światopoglądu oraz samodzielnego myślenia.

ROZDZIAŁ II

PRAWA UCZNIĄ

Uczeń ma prawo do:

1. Życzliwego i podmiotowego traktowania.
2. Zdobywania wiedzy, rozwijania swoich umiejętności i zainteresowań,
3. Pomocy w nauce.
4. Poszanowania godności osobistej, bezpieczeństwa i ochrony przed przemocą.
5. Informacji o wymaganiach szkoły i nauczycieli.
6. Sprawiedliwej, obiektywnej, jasnej i systematycznej oceny swojej wiedzy i zachowania.
7. Umotywowania oceny postępów w nauce i zachowaniu.
8. Zorganizowanego procesu kształcenia, opartego na zasadach higieny umysłowej.
9. Wcześniejszej informacji o przewidywanych ocenach – nieodpowiedniej, nagannej zachowania i niedostatecznej z poszczególnych przedmiotów (miesiąc wcześniej).
10. Uczestniczenia w zajęciach pozalekcyjnych.
11. Wpływania na życie szkoły poprzez działalność w samorządzie klasowym i szkolnym, oraz przynależność do organizacji działających na terenie szkoły.
12. Uczęszczania do klas lub szkół przysposabiających do pracy zawodowej.
13. Pomocy medycznej, socjalnej, psychologicznej i pedagogicznej.
14. Pomocy w wyborze dalszego kształcenia.
15. Korzystania z biblioteki szkolnej, stołówki i obiektów sportowych.
16. Nauczania indywidualnego .
17. Odbywania obowiązku szkolnego poza szkołą.
18. Nauczania języka ojczystego i własnej religii (wyznania).
19. Swobodnego wyrażania swoich myśli i przekonań, jeżeli nie narusza tym dobra innych.
20. Obrony poprzez odwołanie się do samorządu szkolnego, rady pedagogicznej.
21. Otrzymania świadectwa szkolnego.
22. Informacji o terminach i zakresie prac klasowych (z tygodniowym wyprzedzeniem).
23. Lekcji powtórzeniowej przed pracą klasową- obejmującą więcej niż pięć jednostek lekcyjnych.
24. Otrzymania w ciągu 2 tygodni sprawdzonej i ocenionej pracy.
25. Zgłoszenia raz w semestrze nie przygotowania do lekcji (przed lekcją lub na początku lekcji).
26. Dostosowanie wymagań edukacyjnych wynikających z programu nauczania do indywidualnych potrzeb psychofizycznych i edukacyjnych ucznia .
27. Zwolnienia z uczestnictwa w niektórych zajęciach, zgodnie z rozporządzeniem MEN.

ROZDZIAŁ III

SYLWETKA ABSOLWENTA

Absolwent Szkoły Podstawowej:

- w swoim postępowaniu dąży do prawdy,
- zna historię, kulturę i tradycje swojego regionu i narodu,
- jest tolerancyjny, aktywny, obowiązkowy, ciekawy świata, dba o środowisko naturalne, uczciwy i prawy, kulturalny, obowiązkowy, samodzielny, promujący zdrowy styl życia, dba o bezpieczeństwo oraz zdrowie swoje i innych,
- bezpiecznie wykorzystuje najnowsze techniki multimedialne,
- wie, gdzie szukać pomocy w rozwiązywaniu problemów,
- jest otwarty na europejskie i światowe wartości kultury,
- potrafi rzetelnie pracować indywidualnie i w zespole,
- jest życzliwie nastawiony do świata i ludzi,
- szanuje siebie i innych,
- myśli twórczo,
- potrafi zdecydować o kierunku dalszego kształcenia.

Rozdział IV

TRADYCJE I CEREMONIAŁY SZKOŁY

1. Rozpoczęcie roku szkolnego
2. Pasowanie na ucznia w klasach pierwszych
3. Uroczystość patriotyczno - religijna upamiętniająca ofiary II wojny światowej – las w Białutach
4. Dzień Papieski
5. Dzień Edukacji Narodowej
6. Opieka nad grobami poległych
7. Rocznicą Niepodległości
8. Andrzejki
9. Koncert kolęd i pastorałek
10. Spotkanie wigilijne i jasełka
11. Bal karnawałowy
12. Dzień Babci i Dziadka (w klasach I-III)
13. Dzień Patrona Szkoły
14. Powitanie wiosny (Dzień samorządności)
15. Kwiecień miesiącem troski o zdrowie
16. Rocznicą Konstytucji 3 Maja
17. Dzień Matki (kl. I-III)
18. Dzień Dziecka (Dzień Sportu)
19. Koncert wakacyjny
20. Prowadzenie kroniki szkolnej
21. Zakończenie roku szkolnego

ROZDZIAŁ V

UDZIAŁ SAMORZĄDU UCZNIOWSKIEGO W ODDZIAŁYWANIACH WYCHOWAWCZO- PROFILAKTYCZNYCH

Samorząd Uczniowski:

1. Reprezentuje społeczność uczniowską i każdego ucznia indywidualnie.
2. Współdziała z władzami szkoły (dyrekcją, nauczycielami, rodzicami, administracją, pedagogiem, rzecznikiem praw ucznia).
3. Współuczestniczy w rozwiązywaniu zaistniałych w szkole problemów.
4. Współuczestniczy w rozwijaniu zainteresowań uczniów.
5. Rozstrzyga spory pomiędzy uczniami.
6. Redaguje gazetkę szkolną, przygotowuje apele okolicznościowe.
7. Organizuje działalność kulturalną i sportową.
8. Broni praw uczniów.
9. Współdecyduje (podejmuje akcję) w udzielaniu pomocy materialnej.
10. Dbą o mienie szkoły.
11. Dbą o jej dobre imię i honor, a także kontynuują i wzbogacają jej tradycje.

ROZDZIAŁ VI

ODDZIAŁYWANIA WYCHOWAWCZO – PROFILAKTYCZNE PEDAGOGA SZKOLNEGO

Pedagog szkolny:

- wspomaga pracę wychowawcy klasy,
- diagnozuje środowisko wychowawcze,
- diagnozuje indywidualne potrzeby rozwojowe i edukacyjne oraz możliwości psychofizyczne uczniów,
- analizuje ankiety uczniów i rodziców wobec szkoły,
- prowadzi zajęcia integracyjno – adaptacyjne,
- realizuje programy profilaktyczne z zakresu wychowania zdrowotnego i profilaktyki uzależnień,
- współpracuje z rodzicami wszystkich uczniów wymagających szczególnej troski wychowawczej,
- współpracuje z Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną i Służbą Zdrowia organizuje spotkania z lekarzami i specjalistami z różnych dziedzin wspomagania rozwoju uczniów,
- podejmuje działania na rzecz rozwiązywania codziennych problemów wychowawczych oraz skutecznego ich zapobiegania,
- współpracuje z organizacjami i instytucjami zainteresowanymi problemami opieki i wychowania,
- wspiera rodziców w procesie wychowania,
- przeciwdziała niedostosowaniu społecznemu i demoralizacji,
- koordynuje udzielanie uczniom pomocy psychologiczno-pedagogicznej
- otacza opieką uczniów z rodzin znajdujących się w szczególnie trudnej sytuacji finansowej, osieroconych i chorych,
- pomaga w prawidłowym wyborze zawodu i kierunku dalszego kształcenia,
- współpracuje z Gminną Komisją ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, GOPS, Policją, Służbą Zdrowia oraz innymi instytucjami wspierającymi ucznia i szkołę,
- wspiera uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi i ich rodziny.

ROZDZIAŁ VII

ZASADY WYKORZYSTANIA ZAPISÓW Z MONITORINGU DLA REALIZACJI MISJI WYCHOWAWCZO- PROFILAKTYCZNEJ SZKOŁY

1. Monitoring w szkole ma zabezpieczyć uczniów przed różnymi zagrożeniami, a między innymi:

- kradzież rzeczy osobistych,

-wymuszaniem i zastraszaniem w szczególności najmłodszych i najsłabszych uczniów,

- pobiciami i wandalizmem,

- dewastacją mienia,

- paleniem tytoniu, itp.

- ma ograniczyć dostęp do szkół osób nieuprawnionych.

2. Zapisy monitoringu mogą być wykorzystane jako dowód w postępowaniu sądowym.

3. Dysponentem korzystania z monitoringu jest Dyrektor szkoły.

4. W procedurach wykorzystania zapisu z monitoringu obowiązuje następujący schemat:

Osoba poszkodowana lub jej rodzic czy prawny opiekun zgłasza problem do nauczyciela, pedagoga szkolnego lub dyrektora szkoły, który podejmuje dalsze działania niezbędne dla jego wyjaśnienia i rozwiązania.

Procedura postępowania z uczniem, który źle czuje się na lekcji.

Nauczyciel podejmuje następujące działania:

1. Nauczyciel prowadzący zajęcia prosi o pomoc innego pracownika szkoły o wezwanie pielęgniarki szkolnej lub jeśli to możliwe zaprowadza ucznia do pielęgniarki szkolnej. W takim przypadku należy zorganizować opiekę pozostałym uczniom w klasie.

2. Pielęgniarka szkolna kontaktuje się z rodzicami/opiekunami ucznia i ustala dalsze postępowanie w sprawie dziecka.

3. W przypadku nieobecności pielęgniarki szkolnej, nauczyciel, wychowawca, pedagog szkolny, dyrektor, pracownik administracyjny szkoły telefonicznie informuje rodziców/opiekunów o zaistniałej sytuacji i ustala dalsze postępowanie.
4. Rodzic/opiekun zobowiązany jest do odebrania dziecka ze szkoły.
5. Uczeń nie może być zwolniony do domu z lekcji i pozostać bez opieki.
6. Jeśli zachodzi taka potrzeba pielęgniarka szkolna, wychowawca, nauczyciel, pedagog szkolny, dyrektor, pracownik administracyjny szkoły lub pracownik obsługi wzywa pogotowie ratunkowe i informuje o tym fakcie rodziców/opiekunów dziecka.
7. Uczeń oczekuje na rodziców pod opieką pracownika szkoły.
8. Nie wolno pozostawić ucznia bez opieki.

Procedura postępowania, gdy po ucznia przychodzi nietrzeźwy rodzic/opiekun.

Procedura opracowana jest dla Szkoły Podstawowej (klasy 1-3).

1. Nauczyciel, który podejrzewa, że rodzic/opiekun jest nietrzeźwy bezzwłocznie powiadamia o tym wychowawcę i udziela dziecku wsparcia.
2. W przypadku gdy wychowawca jest nieobecny w szkole nauczyciel sprawujący opiekę nad uczniem nawiązuje kontakt z drugim rodzicem, przedstawia sytuację i prosi o odebranie dziecka lub na podstawie wcześniejszej zgody przekazuje dziecko osobom upoważnionym do jego odbioru (wskazanym na piśmie).
3. Jeżeli nie ma możliwości przekazania dziecka drugiemu rodzicowi lub nie są upoważnieni inni dorośli do odbioru dziecka lub jeśli pijany rodzic się awanturuje nauczyciel powiadamia dyrektora szkoły, pedagoga szkolnego.
4. Dyrektor szkoły zawiadamia policję i wydaje takie dyspozycje, które natychmiast pozwolą udzielić dziecku wsparcia.
5. W przypadku nieobecności dyrektora szkoły nauczyciel zawiadamia policję.
6. W postępowaniu interwencyjnym nie należy zapominać o konieczności rzetelnego udokumentowania sytuacji. W notatce służbowej ważne jest przede wszystkim wskazanie osób uczestniczących w zdarzeniu oraz określenie rodzaju przeprowadzonych działań. Notatkę sporządza nauczyciel.

ROZDZIAŁ VIII

Sposoby realizacji założonych celów programu wychowawczo-profilaktycznego

Cel: Kształtowanie poczucia tożsamości narodowej, przynależności do społeczności szkolnej, lokalnej i regionalnej oraz świadomości swoich praw i obowiązków.

Zadania	Metody (sposoby realizacji)	Efekty oddziaływań wychowawczych i profilaktycznych
<ul style="list-style-type: none"> -zapoznanie z dorobkiem kultury narodowej - poznanie miejsc pamięci narodowej znajdujących się w najbliższej okolicy - poznanie symbolami narodowych - wpajanie szacunku dla tradycji i historii - uświadomienie potrzeby kultywowania tradycji szkoły - poznawanie przez uczniów najbliższej okolicy, stolicy i innych miast polskich - poznawanie swojej miejscowości - poznawanie sylwetek słynnych Polaków, patrona szkoły. - zapoznanie uczniów z zasadami funkcjonowania demokratycznego państwa - uczenie zasad demokracji - wykorzystywanie wyborów samorządowych i parlamentarnych do zapoznawania się z zasadami demokracji i uczenia się kultury politycznej 	<ul style="list-style-type: none"> - pogadanki, - wycieczki, - opieka nad grobami Nieznanego Żołnierza - udział w uroczystościach szkolnych i gminnych o wymowie patriotycznej, - obchody świąt państwowych 11 listopada i 3 maja i udział uczniów w apelach - zapoznanie z legendami niektórych miast oraz z sylwetkami sławnych Polaków -organizacja imprez i uroczystości szkolnych związanych z tradycjami szkoły - prowadzenie kroniki szkoły - filmy, audycje telewizyjne, - gazetki szkolne, - prowadzenie kroniki szkolnej, - praca w grupach, dyskusja, debata. 	<ul style="list-style-type: none"> - uczeń kształtuje w sobie poczucie tożsamości narodowej, przynależności do społeczności szkolnej, lokalnej i regionalnej - uczniowie okazują szacunek dla symboli narodowych - uczniowie znają hymn, godło, barwy narodowe - uczniowie umieją zachować się w miejscach pamięci narodowej - uczniowie znają okoliczności odzyskania niepodległości - znają główne postanowienia i cele Konstytucji 3 Maja - uczniowie znają tradycje szkolne - uczniowie znają legendy powstania niektórych miast polskich (Gniezno, Kraków, Warszawa) - znają sylwetki wielkich Polaków - uczniowie dostrzegają rolę patrona w życiu społeczności szkolnej - uczeń przyswaja postawy społeczne, uczy się demokracji i samorządności.

<ul style="list-style-type: none"> - zapoznanie z podstawowymi prawami i obowiązkami ucznia, dziecka, człowieka, obywatela . -stwarzanie uczniom możliwości współdecydowania o klasie i szkole - wspólne organizowanie imprez klasowych, niektórych zajęć, dekoracji klasy itp. - samopomoc koleżeńska, opieka nad klasopracownią 	<ul style="list-style-type: none"> - pogadanki, dyskusje -wybory samorządu klasowego, przydział czynności, współuczestniczenie uczniów w przygotowywaniu imprez klasowych, pełnienie dyżurów - pomoc słabszym, niepełnosprawnym, chorym 	<ul style="list-style-type: none"> - uczeń zna swoje prawa i obowiązki - dziecko ma poczucie przynależności do klasy, współdziała w grupie, uczy się postaw społecznych, wychowuje się do demokracji i samorządności - uczniowie zwracają się o pomoc do dorosłych w sytuacjach trudnych
<ul style="list-style-type: none"> - przygotowanie do prawidłowego funkcjonowania w życiu rodzinnym - rozwijanie poczucia przynależności do społeczności lokalnej, ojczyzny, Europy - kształtowanie poczucia odpowiedzialności za podejmowane decyzje - kształtowanie umiejętności nawiązywania i utrzymywania poprawnych kontaktów: z innymi dziećmi, dorosłymi, osobami niepełnosprawnymi, innych narodowości - kształtowanie postawy akceptacji, tolerancji - troska o przestrzeganie ogólnie przyjętych norm społecznych - zintegrowanie i umożliwienie adaptacji społecznej uczniom ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi i ich rodzinom 	<ul style="list-style-type: none"> - ukazanie wartości rodziny w życiu osobistym człowieka - wskazywanie autorytetów - zapoznanie z instytucjami lokalnymi, państwowymi - kultywowanie tradycji rodzinnych - szacunek dla osób starszych i potrzebujących - wspólne zabawy, spotkania, przyjęcia, wycieczki, pomoc koleżeńska - udział w uroczystościach szkolnych - organizowanie konsultacji, porad i różnorodnych spotkań (w tym: integracyjnych) dla uczniów i ich rodzin. 	<ul style="list-style-type: none"> - uczniowie dostrzegają znaczenie odpowiedzialności rodziców i dzieci za szczęście rodzinne - znają zasady działania instytucji lokalnych, państwowych - znają i szanują tradycje rodzinne - biorą udział w akcjach charytatywnych -uczniowie potrafią współdziałać i współpracować w różnorodnych grupach

Cel: Kształtowanie właściwych relacji, nawyków kulturalnego zachowania, efektywnej współpracy oraz prawidłowego komunikowania się z rówieśnikami i dorosłymi.

Zadania	Metody (sposoby realizacji)	Efekty oddziaływań wychowawczych i profilaktycznych
<ul style="list-style-type: none"> - kształtowanie umiejętności komunikowania się (dbałość o kulturę języka) - kształtowanie postaw interpersonalnych - kształtowanie postaw asertywnych - zwracanie uwagi na odpowiednie zachowanie się w szkole i poza nią - kreowanie właściwych postaw wobec ludzi starszych, nauczycieli i innych pracowników szkoły - uczenie się właściwych sposobów rozwiązywania konfliktów - propagowanie życzliwości i otwartości w stosunkach międzyludzkich, kultury osobistej, zasad savoir-vivre 	<ul style="list-style-type: none"> - organizacja wspólnych wyjść, wycieczek, imprez klasowych, udział w ogólnopolskiej kampanii głośnego czytania „Cała Polska Czyta Dzieciom”, spektakle teatralne, przedstawienia, apele - tworzenie reguł współżycia klasowego - rozwój grupy poprzez współdziałanie, współtworzenie i współodpowiedzialność za wykonane zadanie - spotkania z pedagogiem szkolnym - łagodzenie przejawów agresji - diagnoza samopoczucia ucznia w grupie, klasie, szkole - dyskusje, psychodramy, spotkania z policjantem, pedagogiem, spektakle profilaktyczne, wybór Klasowego Króla i Królowej Uprzejmości, nagradzanie wzorowych postaw - wręczenie dyplomu uznania, 	<ul style="list-style-type: none"> - uczniowie potrafią bawić się w grupie, dbają o swoją i kolegów radość życia - uczniowie wiedzą jak mogą i powinni funkcjonować w grupie - umieją słuchać innych i szanują ich poglądy - reagują prawidłowo rozpoznają zachowania agresywne, uległe, asertywne - uczeń zna podstawowe zasady obowiązujące w stosunkach międzyludzkich, stosuje w praktyce obowiązujące procedury zachowania się w sytuacjach problemowych -uczeń zna i stara się stosować na co dzień zasady savoir vivre'u
<ul style="list-style-type: none"> - rozpoznanie środowiska rodzinnego pod kątem mogących się pojawić w przyszłości problemów natury społeczno - emocjonalnej (choroby, sytuacja materialna, przemoc w rodzinie, i inne) - integrowanie społeczności klasowej 	<ul style="list-style-type: none"> - ankieta, wywiad, psychodramy, rozmowy, pogadanki, - andrzejki, wigilia klasowa, wycieczki, zabawy klasowe... 	<ul style="list-style-type: none"> - uczeń bierze aktywny udział w życiu klasy i szkoły

<ul style="list-style-type: none"> - wpajanie szacunku dla cudzej i prywatnej własności w celu eliminowania niszczenia mienia i kradzieży - proponowanie wzorców osobowych zaczerpniętych z historii, literatury, świata współczesnego 	<ul style="list-style-type: none"> - realizacja treści zawartych w programach nauczania, katechezy, - spotkania z pedagogiem, policjantem, dyskusje, debaty, wywiady, psychodramy 	<ul style="list-style-type: none"> - uczeń staje się wrażliwy na potrzeby innych, zna podstawowe zasady tolerancji, postępuje zgodnie z zasadami Dekalogu
--	---	--

Cel: Wspieranie dzieci i młodzieży w prawidłowym rozwoju poprzez upowszechnianie wiedzy o bezpieczeństwie oraz kształtowanie właściwych postaw wobec zagrożeń i sytuacji nadzwyczajnych, w tym związanych także z wykorzystywaniem technologii informacyjno-komunikacyjnych.

Zadania	Metody (sposoby realizacji)	Efekty oddziaływań wychowawczych i profilaktycznych
<ul style="list-style-type: none"> - zapoznanie uczniów z różnymi technikami zdobywania wiedzy - przygotowanie do życia w społeczeństwie informatycznym i informacyjnym - zapoznanie uczniów ze sposobami zdobywania informacji – realizacja ścieżki multimedialnej - przeprowadzenie zajęć na temat: Świadomego i umiejętnego korzystania z komputerów, Internetu, TV. - prawo a ochrona danych osobowych (np. publikacje na portalach społecznościowych, ulotkach, SMS, MMS, komentarzy informacji i zdjęć) - fikcja a rzeczywistość w bajkach, grach komputerowych, filmach 	<ul style="list-style-type: none"> - zajęcia warsztatowe, pogadanki, zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze, koła zainteresowań, nauczanie indywidualne, przygotowanie uczniów do konkursów - udostępnianie czasopism, książek, E-book, filmy, Internet, zajęcia w szkolnej i gminnej bibliotece - zajęcia warsztatowe - spotkania z policjantem 	<ul style="list-style-type: none"> - uczeń poznaje swoje możliwości i predyspozycje - potrafi świadomie korzystać ze środków komunikacji masowej, zna i wykorzystuje w praktyce podstawowe zasady posługiwania się komputerem i technologią informacyjną - uczeń poznaje sposoby samodzielnego zdobywania wiedzy, rozwijania uzdolnień i zainteresowań

<ul style="list-style-type: none"> - nawiązywanie znajomości przez Internet - kształtowanie postaw ograniczonego zaufania do osób nieznanym 		
<p>Przekazanie informacji o tym, gdzie należy szukać pomocy np. w sytuacjach naruszania nietykalności, przemocy itp.</p> <ul style="list-style-type: none"> - przypomnienie procedur postępowania z zawartością Szkolnej Poczty Zaufania - kampania reklamowa Szkolnej Poczty Zaufania dla uczniów klas 4 - zapoznanie rodziców i uczniów z zasadami funkcjonowania Szkolnej Poczty Zaufania. - zapoznanie uczniów z odpowiedzialnością karną za konkretne wykroczenia popełniane przez nieletnich 	<ul style="list-style-type: none"> - spotkania z pedagogiem, policjantem, -ankiety, -dyskusje, debaty, wywiady, - psychodramy, - kampania reklamowa 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zna rodzaje służb dbających o zdrowie i bezpieczeństwo, - pamięta ważne telefony alarmowe i zaufania, - wie jak zachować się kiedy jest sam w domu, - uczeń postępuje zgodnie z zasadami Dekalogu - uczeń jest świadomy, że odpowiada za swoje czyny
<p>Tworzenie bezpiecznego środowiska wychowawczego szkoły</p>	<ul style="list-style-type: none"> - poznanie telefonów alarmowych - zapoznanie uczniów z zasadami przeciwpożarowymi i ewakuacji z budynku szkolnego - przekazywanie podstawowej wiedzy nt. udzielania pierwszej pomocy - spotkanie z policjantem, strażakiem akcje Policji „Bezpieczna droga do szkoły”. - scenki dramatyczne. 	
<ul style="list-style-type: none"> - wyrównywanie szans edukacyjnych 	<ul style="list-style-type: none"> - organizacja zajęć pozalekcyjnych-kompensacyjno – wyrównawczych oraz wg. zgłaszanych propozycji przez uczniów i nauczycieli np: - zajęcia logopedyczne - zajęcia komputerowe - zajęcia sportowo-rekreacyjne 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - usprawnia funkcje na zajęciach korekcyjno-kompensacyjnych, rewalidacyjnych, logopedycznych, dydaktyczno-wyrównawczych , - odnosi sukcesy na miarę swoich możliwości,

	<ul style="list-style-type: none"> - zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze - zajęcia rozwijające kompetencje emocjonalno-społeczne - zajęcia związane z wyborem kierunku kształcenia i zawodu - zajęcia rozwijające umiejętności uczenia się - zajęcia plastyczne - kółka teatralne - uczestnictwo uczniów w programach i projektach - organizacja pomocy psychologiczno – pedagogicznej dla uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych wg rozporządzenia MEN. - organizacja zajęć korekcyjno-kompensacyjnych i rewalidacyjnych. 	<ul style="list-style-type: none"> - bierze czynny udział w zajęciach i przestrzegają zasad BHP, - uzupełnia wiadomości na zajęciach dydaktyczno - wyrównawczych,
--	--	---

Cel: Wspieranie rozwoju intelektualnego, przygotowanie do odbioru dóbr kultury i sztuki, szanowanie dorobku narodowego oraz wartości europejskich przy współpracy z rodzinami uczniów.

Zadania	Metody (sposoby realizacji)	Efekty oddziaływań wychowawczych i profilaktycznych
<ul style="list-style-type: none"> - rozwijanie umiejętności twórczego myślenia - kształtowanie umiejętności przyswajania wiedzy i korzystania z różnych źródeł informacji - udział w konkursach szkolnych i pozaszkolnych, przedmiotowych i innych, związanych z zainteresowaniami uczniów - kształtowanie umiejętności przekazywania wiedzy innym i publicznego wypowiedzania się - stymulowanie aktywności poprzez prezentacje osiągnięć ucznia 	<ul style="list-style-type: none"> - indywidualizacja pracy na lekcjach - organizowanie różnego rodzaju konkursów - działalność kół przedmiotowych, zespołów wyrównawczych, kół zainteresowań - wyjazdy do kina, teatru itp. - wdrażanie do korzystania z różnych źródeł informacji (biblioteka szkolna, gminna, Internet) - praca w grupach, parach, pomoc koleżeńska w domu, tworzenie grup koleżeńskich 	<ul style="list-style-type: none"> - uczniowie znają swoje zainteresowania - potrafią korzystać z różnych źródeł informacji - uczniowie biorą aktywny udział w zajęciach pozalekcyjnych - uczniowie potrafią dzielić się swoją wiedzą, udzielać pomocy innym uczniom w pokonywaniu trudności dydaktycznych

- wdrażanie uczniów do udzielania pomocy koleżeńskiej	-prezentacja uzdolnień, udział w konkursach przedmiotowych, apelach, wystawy prac	
- budzenie empatii - kształtowanie wrażliwości na piękno, dobro i prawdę - kształtowanie poczucia smaku estetycznego - kształtowanie umiejętności myślenia refleksyjnego - pomoc w odnajdywaniu przez ucznia swego miejsca w świecie oraz określania jego relacji do tradycji i współczesności	- podawanie przykładów dobrego i złego postępowania na podstawie utworów literackich, filmów i obserwacji życia codziennego - stosowanie niekonwencjonalnych aktywizujących metod pracy na lekcjach wychowawczych - indywidualna opieka nad dziećmi z różnymi problemami - spotkania z pedagogiem - stosowanie technik relaksacyjnych i przeciwdziałającym stresom	- uczeń dokonuje hierarchizacji wartości (odróżnia dobro od zła) - pielęgnuje piękno w swoim życiu

Cel: Kształtowanie właściwych nawyków higienicznych i zdrowotnych, umiejętności dokonywania wyboru zachowań chroniących zdrowie własne i innych ludzi, propagowanie bezpiecznego, zdrowego i ekologicznego stylu życia.

Zadania	Metody (sposoby realizacji)	Efekty oddziaływań wychowawczych i profilaktycznych
- kształtowanie właściwych nawyków zdrowotnych i higienicznych - promocja zdrowego stylu życia - kształtowanie odpowiedzialności za zdrowie swoje i innych - promowanie aktywnego wypoczynku - poznanie i uświadomienie zagrożeń wieku młodości (alkoholizm, nikotynizm, lekomania, narkomania, dopalacze) - promocja zdrowia	- wspieranie rodziców w procesie wychowania poprzez spotkania ze specjalistami - spotkania z pielęgniarką-gazetki ścienne - zapoznanie z racjonalnym sposobem odżywiania się, piramidą zdrowia, -wiem co jem - czytanie etykiet produktów spożywczych - nazywanie i rozróżnianie grzybów jadalnych i niejadalnych -ukazywanie szkodliwości hałasu i dłuższego w nim	- uczniowie dbają o higienę ciała, porządek w klasach i na korytarzach - rozumieją szkodliwość palenia tytoniu, e- papierosów, dopalaczy i innych używek - uczniowie radzą sobie w sytuacjach trudnych, znają swoje mocne i słabe strony - wiedzą gdzie uzyskać pomoc w trudnych sytuacjach - uczniowie znają i starają się stosować poznane zasady higienicznego oraz estetycznego przyrządzania

<p>psychicznego</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozpoznawanie mocnych i słabych stron, radzenie sobie w sytuacjach trudnych oraz szukanie pomocy - pomoc uczniom z problemami szkolnymi i rodzinnymi - pomoc uczniom z rodzin dysfunkcyjnych 	<p>przebywania</p> <ul style="list-style-type: none"> - zajęcia praktyczne z zakresu higieny i estetyki przyrządzania i spożywania posiłków -organizowanie czasu wolnego - organizowanie konkursów o tematyce zdrowotnej - spotkania z policjantem -współpraca z SANEPID-em i Gminną Komisją ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych - zaznajomienie uczniów z zasadami bezpieczeństwa - włączanie się do ogólnopolskich akcji profilaktycznych (np. Dzień bez papierosa) - przeprowadzenie programów profilaktycznych, pogadanek, prelekcji - objęcie badaniami psychologicznymi uczniów zagrożonych niedostosowaniem społecznym 	<p>i spożywania posiłków</p> <ul style="list-style-type: none"> - uczniowie znają korzyści wynikające z aktywnego spędzania czasu wolnego i coraz częściej aktywnie odpoczywają
<ul style="list-style-type: none"> - zapoznanie z przyczynami konsekwencjami nałogów takich jak: narkomania, alkoholizm, lekomania, przemoc, agresja, wandalizm 	<ul style="list-style-type: none"> - pogadanki, dyskusje, ulotki - organizacja spektakli profilaktycznych - spotkania z lekarzem, pielęgniarką - spotkania z policjantem 	<ul style="list-style-type: none"> - uczniowie znają zagrożenia wynikające z nałogów
<ul style="list-style-type: none"> - wyrobienie poczucia odpowiedzialności za środowisko - rozbudzenie potrzeby kontaktu z przyrodą - propagowanie ekologicznego modelu funkcjonowania we współczesnym świecie - uświadomienie zagrożeń cywilizacyjnych i ukazywanie sposobów zapobiegania degradacji środowiska naturalnego 	<ul style="list-style-type: none"> - udział w akcjach ekologicznych - dbałość o zielen klasową i wystrój klas - uczenie troski i opieki nad zwierzętami (np. dokarmianie ptaków zimą) 	<ul style="list-style-type: none"> - uczniowie biorą czynny udział w akcjach - rozumieją potrzebę utrzymania czystości w środowisku - wiedzą jak zachować się w stosunku do roślin i zwierząt

ROZDZIAŁ IX

SYTUACJE PROMOWANE PRZEZ WYCHOWAWCĘ

Sytuacje pozytywne

- a) inicjatywa w prowadzeniu różnorodnej działalności na terenie szkoły poza szkołą,
- b) poprawa ocen, opanowanie agresji i innych negatywnych emocji,
- c) systematyczna dbałość o klasę lub pracownię, pomoc w bibliotece,
- d) dbałość o otoczenie szkoły,
- e) pomoc koleżeńska udzielana systematycznie, np. opieka nad niepełnosprawnymi,
- f) wyjątkowe zasługi, np. dla ochrony zdrowia i życia, mienia lub środowiska przyrodniczego.

Pochwały i nagrody

- a) pochwała ustna
  - bezpośrednia, indywidualna
  - przed klasą
  - przed całą społecznością uczniowską
- b) podwyższenie oceny zachowania
- c) pochwała pisemna
  - dyplom uznania
  - wpis do dokumentów
  - list pochwalny do rodziców
- d) nagrody książkowe i rzeczowe

ROZDZIAŁ X

NIEKTÓRE SYTUACJE WYMAGAJĄCE INTERWENCJI WYCHOWAWCZO - PROFILAKTYCZNYCH

Zasady

1. Podstawą wychowawczą systemu jest ponoszenie konsekwencji popełnionego czynu.
2. Każdorazowo sprawcy(-om) zła należy wyjaśnić istotę dokonanego czynu - sens zastosowanego środka wychowawczego.
3. Ocenie podlega zachowanie ucznia zarówno w szkole jak i poza nią.
4. Złagodzenie kary może mieć miejsce w przypadku poprawy zachowania.
5. W przypadku nietypowych, nie mieszczących się w schemacie należy próbować indywidualnie określić karę lub powołać komisję nauczycielsko – uczniowską do rozpatrzenia sprawy.

Sytuacje niewłaściwe

1. Niesolidność, nieterminowość, wyłamywanie się z ogólnie przyjętych norm.
2. Nieuzasadnione opuszczanie zajęć szkolnych.
3. Nieodpowiedni strój i wygląd (niechlujny, wyzywający, wskazujący na przynależność do nieformalnych grup młodzieżowych zagrażających porządkowi i bezpieczeństwu publicznemu).
4. Spóźnienia na zajęcia.
5. Dewastacje sprzętu (wyposażenia klas i szkoły).
6. Niszczenie środowiska przyrodniczego.
7. Agresywne zachowanie i nieopanowany gniew.
8. Stosowanie przemocy psychicznej lub fizycznej.
9. Krzywdzenie innych, poprzez bezpośrednie podważanie autorytetu lub opinii.
10. Palenie papierosów, e-papierosów i picie alkoholu lub stosowanie środków odurzających.
11. Rozprowadzanie środków odurzających.
12. Kłamstwa, kręactwa, fałszerstwa.
13. Kradzież.
14. Wulgarny sposób bycia (zachowanie, gesty, słownictwo, wygląd).
15. Brak szacunku dla rodziców, nauczycieli i innych osób starszych.
16. Obojętność wobec czynionego zła (brak reakcji na niszczenie, dewastacje, znęcanie się).
17. Czyny podlegające kodeksowi karnemu.
18. Sytuacje gorszące i deprawujące związane z seksem.
19. Zachowanie narażające dobre imię szkoły.

Środki wychowawcze

1. Rozmowa wychowawcza nauczyciela z uczniem.
2. Rozmowa wychowawcy z uczniem.
3. Rozmowa wychowawcy z rodzicami (telefoniczna, z wezwaniem do szkoły lub w obecności Dyrekcji, pedagoga).
4. Naprawienie popełnionej winy lub wyrządzonej szkody.
5. Odebranie prawa do uczestnictwa w imprezach klasowych i szkolnych.
6. Skierowanie ucznia na rozmowę wychowawczą z Dyrekcją.
7. Obniżenie oceny zachowania.
8. Udzielenie nagany.
9. Warunkowe pozostawienie w szkole z informacją o możliwości przeniesienia w przypadku następnego wykroczenia.

Procedura działania w przypadku popełnienia przestępstwa lub innych czynów łamiących normy prawne lub społeczne na terenie szkoły

1. Każda osoba, która dowiedziała się o popełnieniu na terenie szkoły czynu karalnego, wykroczenia lub przestępstwa, o przejawach demoralizacji ucznia lub rażącym łamaniu norm społecznych (wulgarne słowa, gesty, przejawy agresji itp.), ma obowiązek bezzwłocznego poinformowania o tym dyrektora szkoły.
2. Dyrektor szkoły lub inna upoważniona przez niego osoba ma obowiązek przyjąć informację o czynie lub zachowaniu opisanym w pkt 1, sporządzić notatkę w klasowym zeszycie uwag z rozmowy ze zgłaszającym, zapewnić mu dyskrecję, a w razie potrzeby niezwłocznie wezwać policję lub pogotowie ratunkowe.
3. Dyrektor lub inna upoważniona przez niego osoba ma obowiązek poinformować o czynie lub zachowaniu opisanym w pkt 1 pedagoga szkolnego i wychowawcę klasy sprawcy i pokrzywdzonego, którzy mają obowiązek udzielić pomocy.
4. Dyrektor lub upoważniona przez niego osoba niezwłocznie potwierdza wiarygodność zgłoszenia o czynie lub zachowaniu opisanym w pkt 1, przykładowo poprzez wysłuchanie świadków zdarzenia w sposób zapewniający im dyskrecję, sporządzenie notatek, w razie potrzeby zabezpieczając miejsce zdarzenia.

5. W razie potrzeby dyrektor lub inna upoważniona przez niego osoba zatrzymuje sprawcę do czasu przybycia policji, natychmiast informując o tym rodziców lub opiekuna prawnego ucznia i jego wychowawcę. Potrzeba zatrzymania może przykładowo wynikać z obawy ucieczki lub zakończenia zajęć szkolnych. Przy zatrzymaniu nie można stosować rozwiązań siłowych.
6. Ze sprawcą przeprowadza się rozmowę wyjaśniającą w obecności innej osoby, np. wychowawcy, pedagoga szkolnego, innego nauczyciela, sporządzając notatkę, którą podpisuje świadek rozmowy.
7. Szkoła bezzwłocznie zapewnia niezbędną pomoc osobie pokrzywdzonej oraz izolację od sprawcy.
8. Dyrektor lub upoważniona przez niego osoba przeprowadza rozmowę z pokrzywdzonym w obecności wychowawcy, pedagoga szkolnego, innego nauczyciela, sporządzając notatkę, którą podpisuje świadek rozmowy. Rozmowa powinna zmierzać do uzyskania informacji o zdarzeniu, sprawcy, stopniu pokrzywdzenia. Pokrzywdzonemu zapewnia się dyskrecję i niezwłocznie informuje o zdarzeniu rodziców lub opiekuna prawnego. W przypadku czynu ściganego na wniosek, informuje się ich o takiej możliwości.
9. W przypadku czynu lub zachowania popełnionego na szkodę nauczyciela lub innego pracownika szkoły, rozmowę wyjaśniającą przeprowadza się pod nieobecność świadków.
10. Niedopuszczalne jest dokonywanie przez pracowników szkoły przeszukania plecaków, teczek, kieszeni żadnej z osób zaangażowanych w zdarzenie oraz niekontrolowane rozpowszechnianie informacji o zdarzeniu.
11. Po przybyciu policji do szkoły, dyrektor lub inna upoważniona osoba przekazuje zebrane informacje o zdarzeniu, uczestnikach i świadkach.
12. Wobec sprawcy zdarzenia szkoła podejmuje działania, informując o tym rodziców lub opiekunów prawnych sprawcy i pokrzywdzonego.
13. W razie potrzeby dyrektor szkoły lub inna upoważniona przez niego osoba organizuje dla sprawcy lub pokrzywdzonego zespół do pracy nad problemem, który współpracuje z organizacjami specjalistycznymi i rodzicami ucznia.
14. Jeśli zachowanie sprawcy nosi znamiona co najmniej postępującej demoralizacji lub nie przyniosły oczekiwanego rezultatu działania opisane w pkt. 13, a w czasie wyjaśniania zaistnienia zdarzenia szkoła nie zawiadomiła policji lub sądu rodzinnego, natychmiast je zawiadamia.

Sposób współdziałania pracowników szkoły ze Służbą Zdrowia i Policją w sytuacjach wymagających interwencji.

Działania interwencyjne

I. W przypadku uzyskania informacji, że uczeń który nie ukończył 18 lat, używa alkoholu lub innych środków w celu wprowadzenia się w stan odurzenia, uprawia nierząd, bądź przejawia inne zachowania świadczące o demoralizacji nauczyciel powinien podjąć następujące kroki:

1. Przekazać uzyskaną informację wychowawcy klasy.
2. Wychowawca informuje o fakcie pedagoga szkolnego i dyrektora szkoły.
3. Wychowawca wzywa do szkoły rodziców (prawnych opiekunów) ucznia i przekazuje im uzyskaną informację. Przeprowadza rozmowę z rodzicami oraz z uczniem, w ich obecności. W przypadku potwierdzenia informacji, zobowiązuje ucznia do zaniechania negatywnego postępowania, rodziców zaś bezwzględnie do szczególnego nadzoru nad dzieckiem. W toku interwencji może zaproponować rodzicom skierowanie dziecka do specjalistycznej placówki i udział dziecka w programie terapeutycznym.
4. Jeżeli rodzice odmawiają współpracy lub nie stawiają się do szkoły, a nadal z wiarygodnych źródeł napływają informacje o przejawach demoralizacji ich dziecka, dyrektor szkoły pisemnie powiadamia o zaistniałej sytuacji sąd rodzinny lub policję (specjalistę ds. nieletnich).
5. Podobnie, w sytuacji gdy, szkoła wykorzysta wszystkie dostępne jej środki oddziaływań wychowawczych (rozmowa z rodzicami, ostrzeżenie ucznia, spotkania z pedagogiem, kontrakt itp.), a ich zastosowanie nie przynosi oczekiwanych rezultatów, dyrektor szkoły powiadamia sąd rodzinny lub policję. Dalszy tok postępowania leży w kompetencji tych instytucji.
6. W przypadku uzyskania informacji o popełnieniu przez ucznia, który ukończył 17 lat, przestępstwa ściganego z urzędu lub jego udziału w działalności grup przestępczych, dyrektor szkoły niezwłocznie zawiadamia o tym prokuratora lub policję.

II. W przypadku, gdy nauczyciel podejrzewa, że na terenie szkoły znajduje się uczeń będący pod wpływem alkoholu lub narkotyków powinien podjąć następujące kroki:

1. Powiadamia o swoich przypuszczeniach wychowawcę klasy.
2. Odizolowuje ucznia od reszty klasy, ale ze względów bezpieczeństwa nie pozostawia go samego; stwarza warunki, w których nie będzie zagrożone jego życie ani zdrowie.
3. Wzywa pogotowie w celu ewentualnego stwierdzenia stanu trzeźwości lub odurzenia i udzielenia pomocy medycznej.
4. Zawiadamia o tym fakcie dyrektora szkoły oraz rodziców/opiekunów, których zobowiązuje do niezwłocznego odebrania ucznia ze szkoły. Gdy rodzice/opiekunowie odmówią odebrania dziecka, o pozostawieniu ucznia w szkole czy przewiezieniu do placówki służby zdrowia, albo przekazaniu go do dyspozycji funkcjonariuszom policji - decyduje lekarz, po ustaleniu aktualnego stanu zdrowia ucznia i w porozumieniu z dyrektorem szkoły.
5. Dyrektor szkoły zawiadamia policję, gdy rodzice ucznia będącego pod wpływem alkoholu - odmawiają przyścia do szkoły, a jest on agresywny, bądź swoim zachowaniem daje powód do zgorszenia albo zagraża życiu lub zdrowiu innych osób.
6. W przypadku stwierdzenia nietrzeźwości policja ma możliwość przewiezienia ucznia do izby wytrzeźwień albo do policyjnych pomieszczeń dla osób zatrzymanych - na czas niezbędny do wytrzeźwienia. O fakcie umieszczenia zawiadamia się rodziców /opiekunów oraz sąd rodzinny, jeśli uczeń nie ukończył 18 lat.
7. Jeżeli powtarzają się przypadki, w których uczeń (przed ukończeniem 18 lat) znajduje się pod wpływem alkoholu lub narkotyków na terenie szkoły, to dyrektor szkoły powiadamia policję lub sąd rodzinny.
8. Spożywanie alkoholu na terenie szkoły przez ucznia, który ukończył 17 lat stanowi wykroczenie. Należy o tym fakcie powiadomić policję. Dalszy tok postępowania leży w kompetencji tej instytucji.

III. W przypadku, gdy nauczyciel znajduje na terenie szkoły substancję przypominającą wyglądem narkotyków powinien podjąć następujące kroki:

1. Nauczyciel zachowując środki ostrożności zabezpiecza substancję przed dostępem do niej osób niepowołanych oraz ewentualnym jej zniszczeniem do czasu przyjazdu policji, próbuje (o ile to jest możliwe w zakresie działań pedagogicznych) ustalić, do kogo znaleziona substancja należy.
2. Powiadamia o zaistniałym zdarzeniu dyrektora szkoły, wzywa policję.
3. Po przyjeździe policji niezwłocznie przekazuje zabezpieczoną substancję i przekazuje informacje dotyczące szczegółów zdarzenia.

IV. W przypadku, gdy nauczyciel podejrzewa, że uczeń posiada przy sobie substancję przypominającą narkotyków, powinien podjąć następujące kroki:

1. Nauczyciel w obecności innej osoby (wychowawca, pedagog, dyrektor itp.) ma prawo żądać, aby uczeń przekazał mu tę substancję, pokazał zawartość torby szkolnej oraz kieszeni (we własnej odzieży) ew. innych przedmiotów budzących podejrzenie co do ich związku z poszukiwaną substancją.

Nauczyciel nie ma prawa samodzielnie wykonać czynności przeszukania odzieży ani teczki ucznia - jest to czynność zastrzeżona wyłącznie dla policji.

2. O swoich spostrzeżeniach powiadamia dyrektora szkoły oraz rodziców/opiekunów ucznia i wzywa ich do natychmiastowego stawiennictwa.
3. W przypadku, gdy uczeń, mimo wezwania, odmawia przekazania nauczycielowi substancji i pokazania zawartości teczki, dyrektor szkoły wzywa policję, która przeszukuje odzież i przedmioty należące do ucznia oraz zabezpiecza znalezioną substancję i zabiera ją do ekspertyzy.
4. Jeżeli uczeń wyda substancję dobrowolnie, nauczyciel po odpowiednim zabezpieczeniu, zobowiązany jest bezzwłocznie przekazać ją policji. Wcześniej próbuje ustalić, w jaki sposób i od kogo uczeń nabył substancję. Całe zdarzenie nauczyciel dokumentuje, sporządzając dokładną notatkę z ustaleń wraz ze swoimi spostrzeżeniami.

V. Postępowanie wobec ucznia - sprawcy czynu karalnego lub przestępstwa:

- niezwłoczne powiadomienie dyrektora szkoły,
- ustalenie okoliczności czynu i ewentualnych świadków zdarzenia,
- przekazanie sprawcy (o ile jest znany i przebywa na terenie szkoły) dyrektorowi szkoły lub pedagogowi szkolnemu pod opiekę,
- powiadomienie rodziców ucznia - sprawcy,
- niezwłoczne powiadomienie policji w przypadku, gdy sprawa jest poważna (rozbój, uszkodzenie ciała, itp.) lub sprawca nie jest uczniem szkoły i jego tożsamość nie jest nikomu znana,
- zabezpieczenie ewentualnych dowodów przestępstwa lub przedmiotów pochodzących z przestępstwa i przekazanie ich policji.

VI. Postępowanie nauczyciela wobec ucznia, który stał się ofiarą czynu karalnego:

- udzielenie pierwszej pomocy (przedmedycznej), bądź zapewnienie jej udzielenia poprzez wezwanie lekarza w przypadku kiedy ofiara doznała obrażeń,
- niezwłoczne powiadomienie dyrektora szkoły,
- powiadomienie rodziców ucznia,
- niezwłoczne wezwanie policji w przypadku, kiedy istnieje konieczność profesjonalnego zabezpieczenia śladów przestępstwa, ustalenia okoliczności i ewentualnych świadków zdarzenia.

Metody współpracy szkoły z Policją

W ramach współpracy Policji ze szkołą organizuje się:

- spotkania pedagoga szkolnego, nauczycieli, dyrektora szkoły z zaproszonymi specjalistami, podejmujące tematykę zagrożeń przestępczością oraz demoralizacją dzieci i młodzieży w środowisku lokalnym,

- spotkania tematyczne młodzieży szkolnej z udziałem policjantów m.in. na temat odpowiedzialności nieletnich za popełniane czyny karalne, prawnych aspektów narkomanii, wychowania w trzeźwości itp. oraz z młodszymi uczniami na temat zagrożeń ,
- pogadanki dla rodziców prowadzone przez policjantów na temat odpowiedzialności nieletnich za popełniane czyny karalne,
- informowanie policji o zdarzeniach na terenie szkoły wypełniających znamiona przestępstwa, stanowiących zagrożenie dla życia i zdrowia uczniów oraz przejawach demoralizacji dzieci i młodzieży,
- udzielanie przez policję pomocy szkole w rozwiązywaniu trudnych, mogących mieć podłoże przestępcze problemów, które zaistniały na terenie szkoły,
- wspólny- szkoły i policji - udział w lokalnych programach profilaktyki związanych z zapewnieniem bezpieczeństwa uczniom oraz zapobieganiem demoralizacji i przestępczości nieletnich.

ROZDZIAŁ XI

SPRAWDZANIE I OCENIANIE REALIZACJI PROGRAMU WYCHOWAWCZO- PROFILAKTYCZNEGO

1. Osoby prowadzące ewaluację:

- pedagog szkolny, nauczyciele na zespołach wychowawczych w odniesieniu do realizacji zadań i osiągnięć uczniów.

2. Termin ewaluacji:

- na koniec każdego roku szkolnego.

Opracował zespół w składzie:

mgr Emilia Piekarska

mgr Beata Świdorska

mgr Grażyna Laskowska

mgr Małgorzata Dębska

mgr Andrzej Smoliński

Program wychowawczo – profilaktyczny został uchwalony przez Radę Rodziców (Uchwała Nr 1/2017) w porozumieniu z Radą Pedagogiczną dn.18.09.2017r.